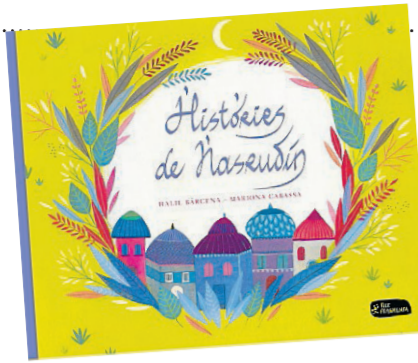

ESTILS

La interioritat explicada als nens

La col·lecció Petit Fragmenta vol acompanyar els pares i educadors en el cultiu de la saviesa, la interioritat i la qualitat humana en els més petits. Per això contenen una guia de lectura que planteja preguntes i relaciona les històries amb la vida de cada nen. El primer títol, a cura

de Halil Bárcena i amb il·lustracions de Mariona Cabassa, té com a protagonista el llegendari Nasrudin, un savi foll de l'imaginari musulmà que desconcerta per la seva conducta espontània i que és un exemple immillorable del poder transformador de l'humor.

Espiritualitat, ciència i cultura

Demà divendres, de 9 h a 14 h, l'Aula Magna de l'Edifici Històric de la Universitat de Barcelona acull la jornada *Espiritualitat, ciència i cultura. Teilhard de Chardin: 60 anys després*, amb un documental, dues taules rodones i la lectura de poemes de Khalilullah Khalili, màxim exponent de la poesia afganesa.

La cita de la setmana

"Amo tots els camins, fins els més aspres, mentre siguin oberts i posin tremolor de fruita nova als meus sentits desperts". Rosa Leveroni

CONSCIÈNCIA D'ARA
Cada dijous.
I la setmana que ve:
Dag Hammarskjöld: contra la desolació del present

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

Una lloança de l'estranyesa

Hi ha un qualificatiu més violent que el de 'normal'? Si intentem trobar-ne una definició, el més probable és que acabem recorrent a paràmetres excloents

Existeix una estranyesa pròpia en tot ésser humà, en la nostra mateixa essència. Aquesta estranyesa cobra diferents formes i graus segons les experiències que adquirim; més manifesta en uns i més discreta en altres. L'estranyesa és la porta al que és imprevisible, fins i tot al que és inenarrable.

L'estranyesa es viu sovint amb defici, defici individual però també col·lectiu. Trencadora d'identitats somiades, d'imaginari de conte. Acceptar obertament tot el que és *extra*, és a dir, aliè, de l'estrany a l'estranger, i també qualsevol fet extraordinari, implica admetre la porositat i el canvi; l'estranyesa és la porta als àmbits desconeguts, imprevedibles malgrat les pors que ens puguin despertar. Perquè el món és misteri, el món és estrany.

Perplexos, poc inclinats o ignorants d'aquesta estranyesa que ens pertany, presumint-ne -on fins i tot la fingim, esborrant l'estranyesa

en si per convertir-la en pur teatre- o incapços d'acceptar-la, l'estranyesa ens uneix malgrat l'aparent divisió que sol provocar. Quan ens costa admetre aquesta estranyesa en nosaltres, aquesta qualitat d'estranyes que, en definitiva, és el que finalment -o primerament- som, quan la titllem d'excèntrica o de provocació, quan ens neguem a acceptar la seva oportuna capacitat anivelladora,

Vivència
L'estranyesa es viu sovint amb defici, individual i també col·lectiu

equilibrada més que equilibrada, quan, en definitiva, diem *no* a l'estranyesa en nosaltres mateixos, més veiem l'estranyesa en els altres. Més la critiqueu, i més l'odiem. El rebuig a tot el que és *estrany*, doncs, és el rebuig a un mateix; és, a més, la radicalització d'aquesta estranyesa que som i que ens neguem a admetre: creix i s'apodera de nosaltres i ni tan sols ens n'adonem. Hi ha espais on aquesta into-

lerància cap a la pròpia estranyesa és evident, per propera: la família. Qui no té algun parent l'estranyesa del qual és tan manifesta que s'han imposat silenci i quilòmetres entre ell i la resta? Viure l'estranyesa i acceptar-la és mostrar l'heterodòxia que ens forma, moltes vegades de manera dolorosa, però ferma.

Els estranys de Vicente Valero

Vicente Valero, gran poeta, ha escrit una sèrie de retrats de la seva família amb un títol que ja és una declaració: *Los extraños* (editorial Periférica). Nascut l'any 1963 a la illa d'Eivissa, Valero va créixer en una família on, com moltes, no hi eren tots, i on aquells que no hi eren no se sabia molt bé per què faltaven.

Alguna fotografia, alguna carta i alguns records inconnexos dels adults que sí que hi eren van servir de pinzellades amb les quals el nen Vicente esbossava rostres, gairebé sempre borrosos. Ja d'adult, el poeta decideix recompondre aquesta memòria feta miques per explicar-nos les vides d'aquests estranys; un ballari, un jugador d'escacs professional, un aviador amic de Saint-

Exupéry, un militar republicà antroposòfic... Calia recuperar el vincle familiar entre uns desplaçats i el nucli familiar. Tornar a recol·locar les peces perquè, sistemàticament, el que és estrany entrés en l'àmbit del que es considera *normal*.

Probablement no hi ha un qualificatiu més violent que el de *normal*. Si intentem trobar una definició equitativa del que considerem *normal*, acabarem recorrent a paràmetres excloents que tenen com a centre una idea revulsiva de l'estranyesa, és a dir, la no acceptació d'aquest *extra*, d'allò que està fora d'un dins emmurallat que titllem de *normal*.

Malgrat les aparences, però, normalitat i estranyesa no són contraris; de fet, la normalitat (si no es confon amb normativa) és un dels punts àlgids de l'estranyesa quan s'inclouen mútuament. En canvi, amb la normalitat entesa com a normativa, excloent, la repressió de l'estranyesa vol instaurar una bombolla fictícia, però poderosa, en què negant-nos, neguem. L'alteritat i l'estranyesa són formes de resistència a manipulacions egocèntriques: les tradicions espirituals i gran part de la poesia o l'art, passant pel gran ventall de construccions identitàries contemporànies al marge de les normatives, en són les seves manifestacions.

Les vides estranyes

Llibres com aquest de Vicente Valero, que a més es llegeix plàcidament, assaborint l'artesanía del seu autor, ens recorden el deure de recordar aquests estranys que tots tenim i que, en realitat, tots som. I què fa un estrany quan decideix acceptar la seva estranyesa? Viure. Sobreviure, moltes vegades. Malviure, també, afligit per la no acceptació dels seus. Són vides particulars, dignes de novel·la, de pel·lícula. Però, per ventura hi ha algú que no tingui una vida de pel·lícula? El que ens recorda Valero és justament això: són vides, i ja per això fascinants. I si per alguna raó les vides retratades són més fascinants que d'altres és per una subtil però radical diferència: aquestes persones van decidir viure en plenitud la seva estranyesa en lloc d'ofegarla en un mar de prejudicis socials. No són vides fantàstiques, plenes de glòria i honor -al cap i a la fi etiquetes rígides i desgastades-, sinó vides en elles mateixes. Vides estranyes, esclar, com ha de ser. Així som.

Aquesta obra enllaça amb una altra amb un mateix autor i que publica la mateixa editorial i amb un títol, *El arte de la fuga*, que també incideix en l'acte mateix de totes aquelles persones que accepten la seva estranyesa. Aquesta vegada -i, com es podia esperar, en un bell exercici literari- Valero recorre les biografies de tres figures conegudes internacionalment: Sant Joan de la Creu, Hölderlin i Pessoa. Són noms poc aliens a l'autor, ja que tots ells beuen de l'estranyesa màxima de les lletres: la poesia. Poesia des del més proper, subtil i quotidià, sense espectacle. Els tres personatges, en viure aquesta estranyesa i intensificar-la, van aconseguir una fugida cap al retrobament, per més paradoxal -per estrany- que ens sembli aquest fi. Dos llibres que podrien ser-ne un i que ens connecten amb aquestes parts silenciades o embolicades de prejudicis de nosaltres mateixos, de tots. Perquè, malgrat el que podem dir i no dir, l'estranyesa no és dolenta, però tampoc és bona en ella mateixa. Senzillament, és. I que així sigui, sempre. —

El gra de sorra a la sabata

Opinió

LAIA MONSERRAT
PSICÒLOGA I PSICOTERAPEUTA

Sempre camino de pressa i no perquè hagi d'arribar aviat enlloc. M'agrada sentir el meu cos actiu i viure i caminar ràpid em dona aquesta sensació. De vegades, quan camino amb una amiga que aprecio molt, m'adono que el meu pas és molt ràpid, ja que la veig, literalment, trotar mentre em mira suplicant. Abaixo el ritme, però mentre xerrem de mil coses torno a agafar la meua velocitat de creuer preferida i ja hi tornem a ser... Ella no verbalitza el seu malestar i jo he de llegir la seva mirada per comprendre el que passa. L'altre dia, no em feu dir-vos com, vaig adonar-me que tenia un gra de sorra a la sabata. Jo anava com sempre, a pas viu i decidit. La molèstia no era gran, tan sols el notava. Vaig pensar que treure'm la sabata al mig del carrer seria in-

còmode i que ja podia arribar al despatx i fer-ho còmodament. Deslligar-me els cordons... uf, quina feinada. No era més que un minúscul gra de sorra. Caminava atenta a la gent, al trànsit. Ja sabem tots que travessar el carrer a Barcelona és de vegades tot un art de concentració en l'instant present

concentració en l'instant present. Alguns pensaments sobre temes de feina, algunes idees dolces. Res de particular. Era un moment plaent. Gairebé podia haver oblidat el maleït gra de sorra. Però hi era, recordant-me que, de vegades, les petites coses poden esdevenir grans.

En un cert moment vaig veure que ja no pensava per pensar, o, com diuen actualment els neuroòlegs, fent servir el circuit neuronal per defecte, no pensava deliberadament en certs temes per distreure la meua atenció i no sentir el gra de sorra. Tot per no aturar-me a deslligar-me els cordons de la sabata. Tot per no aturar-me. Tot per no escoltar el petit frec del gra de sorra. Quan per fi vaig ser al despatx, la pell del peu tenia sang. Vaig deixar el petit gra de sorra sobre l'escriptori. És un mestre incondicional lluitant contra la meua estupidesa. —